

Alergie na kravské mléko

Bohumil Křivda

Česká zemědělská univerzita Praha, Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, Katedra speciální zootechniky

Abstrakt

Cow's milk allergy has been evolving during hundreds of years, in which the cow's milk became an essential foodstuff. Symptoms of this allergy are indigestion, overall reaction of the total blood volume, skin's changes and system respiratory disorders. Allergens are albumins, especially parts of cow's immune system. By the cow's milk allergy is replacement of cow's milk by goat's milk recommended.

S kravským mlékem se člověk setkává již v kojeneckém věku, kdy slouží jako náhražka mléka mateřského. I později má kravské mléko, jako jedna ze základních potravin, na naše zdraví mimořádný vliv a to jak ve smyslu kladném, tak záporném. Celkově však musíme o kravském mléku uvažovat spíše jako o potravíně, kterou bychom měli užívat s rozumem, protože může být příčinou mnoha obtíží.

Alergie na kravské mléko se vyvinula v průběhu staletí, kdy se mléko stalo prakticky základní potravinou. Dispozici pro alergii lze získat buď dědičně nebo biochemicky od matky, která konzumuje kravské mléko v těhotenství, zejména je-li na ně sama alergická. V těchto případech se doporučuje pít mléko kozí nebo ovčí a jíst výrobky z nich. Některé prameny ovšem uvádí, že alergická reakce na kozí mléko může vzniknout stejně lehce, jako na mléko kravské. Mnohdy je původcem alergií zaplísňené krmení hovězího dobytka.

Mléčná alergie se nejčastěji projevuje zažívacími obtížemi (průjmy, závraty, nevolností a nadýmáním, popřípadě i zvracením). Někdy může dojít i k celkové reakci krevního oběhu (zčervenání, pocení). Alergie na mléko se může projevit i na jiných orgánech mimo zažívací trakt, například na kůži (nejčastěji ve formě kopřivky) nebo v oblasti dýchacího ústrojí (rýma z přecitlivělosti či dokonce astmatické potíže). Charakteristické je, že popsané projevy se objevují vždy po požití mléka.

Potenciálním alergenem jsou bílkoviny, zejména části kravského imunitního systému, na které může lidský imunitní systém reagovat silnější aktivitou. Výskyt přecitlivělosti - alergie - na kravské mléko se uvádí v populaci mezi 0,3-7 %. Přecitlivělost může vznikat na všechny mléčné bílkovinné složky (kasein, beta-laktalbumin, alfa-laktalbumin, bovinní sérový albumin), kdy nejčastějším mléčným alergenem bývá beta-laktalbumin. Zahřátím se antigenní účinek mléčných frakcí snižuje, ale úplně nemizí.

Při podezření na alergii na kravské mléko se doporučuje nejprve změnit druh mléka, potom zvolit jiný druh mléčného výrobku, či přidat tablety *Lactobacillus*

acidophilus. Jestliže alergické projevy přetrvávají, lze pokládat alergii na kravské mléko za potvrzenou. Kravské mléko a mléčné výrobky se pak doporučuje ze stravy vynechat a nahradit je mlékem kozím.